

ŁUKASZ BOCHEŃSKI
*Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie
Oddział w Poznaniu*

XIX KONGRES IFMA NA TEMAT: „TRANSFORMACJA ROLNICTWA – MIĘDZY POLITYKĄ, NAUKĄ A KONSUMENTEM”

XIX KONGRES IFMA (The International Farm Management Association) na temat: „Transformacja rolnictwa - między polityką, nauką a konsumentem” odbył się po raz pierwszy w Polsce, w Szkole Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie w dniach 21-26 lipca 2013.

Kongresy IFMA odbywają się co dwa lata – w różnych krajach i na różnych kontynentach. Uczestniczy w nich zwykle 300 - 400 osób, reprezentujących zarówno sektor produkcji rolniczej, jak i pracowników nauki, decydentów politycznych, przedstawicieli firm zaopatrujących rolnictwo w środki produkcji, przedsiębiorstw przetwórczych i handlowych, a także organizacji związanych z sektorem agrobiznesu i zaangażowanych w rozwój obszarów wiejskich. Tematyka kongresów, jakkolwiek skoncentrowana na różnych aspektach technologii produkcji i zarządzania gospodarstwem rolniczym wykracza poza sprawy samego rolnictwa i obejmuje zagadnienia dotyczące różnorodnych funkcji sektora, w tym jego związków z rynkiem, społeczeństwem czy środowiskiem przyrodniczym¹.

W pierwszym dniu sesji plenarnych przybliżone zostały zagadnienia dotyczące przemian ustrojowych i gospodarczych w Polsce ze szczególnym naciskiem na przekształcenia zachodzące w rolnictwie polskim (zwłaszcza po 1989 roku oraz po akcesji do Unii Europejskiej w 2004 roku).

Punkt wyjścia do dyskusji stanowiła prezentacja profesora Leszka Balcerowicza na temat transformacji ustrojowej w Polsce, a zwłaszcza jej wpływu na poprawę konkurencyjności gospodarki oraz rozwój gospodarczy Polski, w odniesieniu do wybranych państw rozwijających się, zwłaszcza z Europy Środkowo Wschodniej.

¹ Tekst zaczerpnięty z materiałów informacyjnych organizatorów.

Przedstawiciele instytucji państwowych m.in. Agencji Nieruchomości Rolnych, Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa zaprezentowali podejmowane przez te jednostki działania, mające na celu wzmocnienie i poprawę konkurencyjności sektora rolno – spożywczego, przekształceń na obszarach wiejskich i w rolnictwie, wskazali wielkość i zakres wsparcia finansowego dla rolników i sektora rolno – spożywczego, realizowanego w ramach Wspólnej Polityki Rolnej Unii Europejskiej.

W ramach wykładu „Transformacja polskiego rolnictwa – przeszłość, teraźniejszość, przyszłość”, pracownicy naukowcy Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego przedstawili podstawowe dane charakteryzujące zakres zmian jaki nastąpiły w ostatnich latach w rolnictwie polskim oraz dotyczące gospodarowania w rolnictwie takie jak: warunki klimatyczne, sytuacja finansowa, struktura gospodarstw, udział rolnictwa w PKB Polski, czy pozycja rolnictwa polskiego na tle rynków europejskich i światowych.

Drugą część sesji stanowiły wykłady przedstawicieli instytucji krajowych i zagranicznych oraz pracowników naukowych dotyczące działań i zakresu wsparcia realizowanego przez wybrane kraje, zrzeszenia państw czy podmioty publiczne i prywatne dla poprawy konkurencyjności i ochrony wewnętrznych rynków rolnych, produkcji rolniczej oraz ich wpływu na funkcjonowanie rynku produktów rolnych i spożywczych w układzie międzynarodowym.

W trakcie spotkań popołudniowych - tzw. Contributed papers zaproszeni prelegenci, zazwyczaj pracownicy naukowcy, prezentowali w ramach zaproponowanej przez organizatorów tematyki spotkań, działania bądź doświadczenia wpisujące się w ich treść, będące odzwierciedleniem bieżącej działalności, uwzględniające jednak różnice wynikające z uwarunkowań kulturowych, społecznych, narodowych. Na przykład, w odniesieniu do tematyki „small and green” prelegenci ze Stanów Zjednoczonych zaprezentowali wyniki badań realizowanych w Kalifornii, dotyczących nawożenia roślin, mające na celu wskazanie różnic w przyswajalności składników pokarmowych przez rośliny jare i ozime i przesłanek do ograniczenia poziomu nawożenia, a tym samym strat nawozów, co przekłada się bezpośrednio na ograniczenie zanieczyszczenia środowiska. W ramach w/w tematyki pracownicy naukowcy z Wielkiej Brytanii przedstawili działania realizowane w ramach projektów naukowych w Kenii mających na celu m.in. poprawę warunków gospodarowania w rolnictwie poprzez wskazanie nowych form uprawy roślin i agrotechniki oraz ochronę i rozwój posiadanych zasobów naturalnych w celu ograniczenia degradacji gleby i przestrzeni rolniczej.

W trakcie kolejnych dni sesji plenarnych uczestnicy zapoznali się z zagadnieniami dotyczącymi bezpieczeństwa żywności, zwłaszcza z działaniami mającymi na celu usprawnienie przepływu informacji między wytwórcą żywności a ich

finalnym odbiorcą. Przedstawiciele zaproszonych firm zaprezentowali działania podejmowane przez te podmioty mające na celu poprawę warunków gospodarowania w rolnictwie m.in. poprzez wykorzystanie nowych technik i technologii w produkcji rolniczej oraz nowych produktów w ochronie roślin.

W drugim i czwartym dniu kongresu odbyły się wyjazdy studyjne do gospodarstw rolniczych, przedsiębiorstw agrobiznesu, ośrodków naukowych i doradczych, w trakcie których przedstawiono warunki prowadzenia działalności rolniczej oraz gospodarczej w sektorze rolno-spożywczym przez pryzmat poszczególnych gospodarstw rolnych czy podmiotów handlu i obrotu hurtowego. Wskazano także role i zadania realizowane przez poszczególne jednostki sektora publicznego.

W ostatnim dniu kongresu, doświadczenia w prowadzonej działalności rolniczej przedstawili zaproszeni rolnicy, przedsiębiorcy rolni gospodarujący w wybranych krajach świata. Pomimo różnic wynikających z położenia geograficznego prelegenci wskazali kilka „uniwersalnych” czynników m.in. warunki klimatyczne – susze, powodzie, przymrozki, warunki rynkowe – zmienność cen, system dopłat, dotacji i wsparcia do produkcji w krajach rozwiniętych, warunki prawne i organizacyjne – polityka celna poszczególnych państw, zmienność przepisów prawnych w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej itp., które wpływają na jakość gospodarowania w rolnictwie oraz na rozwój tych jednostek.

Udział w kongresie IFMA stwarza dogodne warunki do wymiany poglądów i rozmów na tematy dotyczące rolnictwa oraz przemian w sektorze rolno – spożywczym. Ze względu na międzynarodowy charakter spotkania, uczestnik poznaje a jednocześnie przedstawia własny punkt widzenia na określony temat przez pryzmat swojego doświadczenia, wiedzy ale przede wszystkim warunków lokalnych, w których funkcjonuje.

Wybór Warszawy na miejsce kongresu umożliwił zaprezentowanie zakresu i dynamiki przemian jakie dokonały się w Polsce po transformacji ustrojowej i akcesji do Unii Europejskiej, doświadczeń z obecności na wspólnym rynku europejskim oraz działań, programów realizowanych w ramach polityki rolnej Unii Europejskiej z perspektywy kraju członkowskiego – Polski.